

Bryssel den 12 juni 2017
(OR. en)

9310/17

ECOFIN 413
UEM 162
SOC 393
EMPL 307
COMPET 410
ENV 509
EDUC 237
RECH 193
ENER 232
JAI 492

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	ST 9255/17 ECOFIN 384 UEM 133 SOC 362 EMPL 277 COMPET 379 ENV 479 EDUC 207 RECH 163 ENER 203 JAI 455 - COM(2017) 524 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Slovakiens nationella reformprogram 2017 med avgivande av rådets yttrande om Slovakiens stabilitetsprogram 2017

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har reviderats och godkänts av olika rådskommittéer på grundval av kommissionens förslag COM(2017) 524 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Slovakiens nationella reformprogram 2017

med avgivande av rådets yttrande om Slovakiens stabilitetsprogram 2017

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

av följande skäl:

- (1) Den 16 november 2016 antog kommissionen den årliga tillväxtöversikten, som inledde 2017 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. Prioriteringarna i den årliga tillväxtöversikten godkändes av Europeiska rådet den 9–10 mars 2017. Den 16 november 2016 antog kommissionen på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011² rapporten om förvarningsmekanismen, där Slovakien konstaterades vara en av de medlemsstater som inte skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen även en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken för euroområdet, vilken godkändes av Europeiska rådet den 9–10 mars 2017. Den 21 mars 2017 antog rådet en rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet (nedan kallad *rekommendationen för euroområdet*).³
- (2) Med tanke på att ekonomierna i den ekonomiska och monetära unionen är tätt sammanvävda bör Slovakien, i egenskap av stat som har euron som valuta, se till att rekommendationen för euroområdet, såsom den återspeglas i rekommendationerna 1 och 2 nedan, genomförs fullständigt och i tid.
- (3) Landsrapporten 2017 för Slovakien offentliggjordes den 22 februari 2017. Den innehöll en bedömning av hur väl Slovakien hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog den 12 juli 2016, med uppföljningen av tidigare års landsspecifika rekommendationer och med sina nationella Europa 2020-mål.
- (4) Den 26 april 2017 lade Slovakien fram sitt nationella reformprogram för 2017 och sitt stabilitetsprogram för samma år. De båda programmen har bedömts samtidigt så att deras inbördes samband har kunnat beaktas.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EGT L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUT C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (5) Vid programplaneringen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (nedan kallade *ESI-fonderna*) för 2014–2020 har relevanta landsspecifika rekommendationer beaktats. Såsom anges i artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013⁴ får kommissionen begära att en medlemsstat ser över och föreslår ändringar av sin partnerskapsöverenskommelse och av relevanta program när så krävs för att stödja genomförandet av relevanta rekommendationer från rådet. Kommissionen har i riktlinjerna för tillämpningen av åtgärder som sammanlänkar effektiva ESI-fonder med sund ekonomisk styrning beskrivit närmare hur den kommer att tillämpa den bestämmelsen.
- (6) Slovakien omfattas för närvarande av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Enligt stabilitetsprogrammet för 2017 planerar regeringen en förbättring av det samlade underskottet till 1,3 % av BNP under 2017 och därefter successivt till 0 % av BNP under 2019 och 2020. Det medelfristiga budgetmålet, dvs. ett strukturellt underskott på 0,5 % av BNP, beräknas vara uppnått 2018. Enligt 2017 års stabilitetsprogram förväntas den offentliga skuldkvoten sjunka gradvis till 46 % av BNP 2020. Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för des budgetprognoserna är realistiskt.
- (7) Den 12 juli 2016 rekommenderade rådet Slovakien att åstadkomma en årlig finanspolitisk korrigerings på 0,5 % av BNP på väg mot det medelfristiga budgetmålet 2017. Enligt kommissionens vårprognos 2017 finns det en risk för en viss avvikelse från den rekommendationen 2017.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Mot bakgrund av den finanspolitiska situationen förväntas Slovakien under 2018 ytterligare anpassa sitt medelfristiga budgetmål på ett strukturellt underskott på 0,5 % av BNP. Enligt den överenskomna anpassningsmatrisen i enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten innebär denna anpassning att de primära offentliga nettoutgifternas nominella tillväxttakt⁵ får vara högst 2,9 %. Det skulle motsvara en strukturell anpassning på 0,5 % av BNP. Om politiken förblir oförändrad finns det risk för en betydande avvikelse från det kravet under den sammantagna perioden 2017–2018. Rådet anser överlag att Slovakien måste vara redo att vidta ytterligare åtgärder för att uppfylla kraven 2017, och att ytterligare åtgärder kommer att krävas under 2018 för att följa stabilitets- och tillväxtpaktens regler. I enlighet med förordning (EG) nr 1466/97 bör bedömningen av budgetplanerna och utfallet emellertid ta hänsyn till medlemsstatens budgetbalans med beaktande av konjunktursvängningarna. I det meddelande från kommissionen om den europeiska planeringsterminen 2017 som åtföljde de landsspecifika rekommendationerna erinrade man om att bedömningen av 2018 års utkast till budgetplan och påföljande bedömning av 2018 års utfall av budgeten kommer att behöva ta vederbörlig hänsyn till målsättningen att nå en finanspolitisk inriktning som bidrar både till att stärka den pågående återhämtningen och säkerställa hållbarheten i Slovakiens offentliga finanser. I detta avseende noterar rådet att kommissionen avser att göra en samlad bedömning i enlighet med förordning (EG) nr 1466/97, i synnerhet mot bakgrund av Slovakiens konjunkturläge.

⁵ De offentliga nettoutgifterna består av de totala offentliga utgifterna exklusive ränteutgifter, utgifter för unionsprogram som motsvaras fullt ut av inkomster från unionsmedel och icke-diskretionära förändringar i utgifterna för arbetslöshetsförmåner. Nationellt finansierade fasta bruttoinvesteringar fördelas över fyra år. Diskretionära åtgärder på inkomstsidan eller lagstadgade inkomstökningar är inräknade. Engångsåtgärder på såväl inkomst- som utgiftssidan är avräknade.

- (9) Slovaikiens offentliga finanser står fortfarande inför risker på lång sikt. Hälso- och sjukvårdsutgifterna fortsätter att utgöra en risk för de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet, eftersom det fortfarande är en utmaning att öka den slovakiska hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet. Vissa åtgärder har vidtagits för att rationalisera sjukhusvården och få ned kostnaderna, men några konkreta resultat är ännu inte märkbara. Under utgiftsoversynen för 2016 har besparingsmöjligheter framkommit. Icke desto mindre har praktiska framsteg med en heltäckande vård- och vårdutgiftsreform hittills dragit ut på tiden, i det att införandet av systemet med diagnosrelaterade grupper för betalningar och systemen för e-hälsa gått långsamt framåt. Samtidigt spås underskottet i det allmänna pensionssystemet fördubblas på lång sikt, och pensionsåldern i Slovakien är en av de lägsta i unionen. De senaste justeringarna av pensionssystemet har i stor utsträckning varit begränsade och kortsiktiga.
- (10) Skatteundandragande och skatteflykt har minskat, och insatser görs för att öka skattebetalningsviljan. Förbättringar av skatteuppbörden har avsevärt minskat vad som tidigare var ett stort momsgap. Att minska momsbedrägerierna förefaller också ha haft en positiv inverkan på uppbörden av bolagsskatt. Finansförvaltningen koncentrerar sig på att förbättra efterlevnaden av momsreglerna, särskilt genom revisioner. Samtidigt övervägs annan verksamhet än revision för att stärka den frivilliga efterlevnaden av skattereglerna.

- (11) Trots att den robusta ekonomiska återhämtningen och det starka sysselsättningsskapandet har lett till förbättringar på arbetsmarknaden är långtidsarbetslösheten fortfarande ett problem. Långtidsarbetslösheten är fortfarande en av de högsta i unionen. Det är framför allt marginaliserade romer, lågkvalificerad arbetskraft och ungdomar som berörs av långtidsarbetslösheten. Dessutom kvarstår regionala skillnader – arbetslösheten är fortfarande dubbelt så hög i östra Slovakien som i Bratislava. Vuxnas deltagande i livslångt lärande och vuxenutbildning är fortfarande lågt. Trots insatser för att uppmuntra låginkomsttagare att arbeta och en pågående reform av de offentliga arbetsförmedlingarna, är det fortfarande svårt att erbjuda individanpassat stöd till långtidsarbetslösa och utsatta grupper, bland annat på grund av ett stort antal ärenden. Den slovakiska handlingsplan för integrering av långtidsarbetslösa, som till stor del finansieras av Europeiska socialfonden, syftar till att råda bot på detta genom ett helhetsgrepp för individanpassade tjänster. Detta kommer att uppnås genom specialiserad rådgivning, ett nytt profileringsystem, samarbete med privata arbetsförmedlingar samt målinriktade utbildningsprogram som utformats av arbetsgivarna med utgångspunkt i de regionala arbetsmarknadernas behov. Romerna är mycket underrepresenterade på den slovakiska arbetsmarknaden, ett faktum som förändras mycket långsamt. Låg utbildningsnivå och kompetensnivå samt diskriminering är faktorer som bidrar till ett lågt deltagande på arbetsmarknaden. Den låga sysselsättningsgraden för kvinnor i barnafödande ålder återspeglar den långa föräldraledigheten (upp till tre år) som sällan utnyttjas av män, bristen på barntillsyn, särskilt för barn under tre år, samt de begränsade möjligheterna att arbeta med flexibla arbetstider.

- (12) Utbildningssystemet är inte tillräckligt inriktat på att öka Slovakien ekonomiska potential. Utbildningsresultaten och nivån på de grundläggande färdigheterna är otillfredsställande med internationella mått mätt, och har dessutom försämrats under perioden 2012–2015. Vidare kvarstår stora regionala skillnader. De dåliga resultaten har främst att göra med en kraftig inverkan av de studerandes socioekonomiska och etniska bakgrund, men även rättvisa, tillgång och inkludering samt läraryrkets förhållandevis låga attraktivitet. Trots att lärarnas löner 2016 höjdes i två omgångar (med 4 % i januari och med 6 % i september) och att ytterligare höjningar är planerade för 2017–2020, är icke konkurrenskraftiga löner och begränsad fortbildning för lärare några av de faktorer som gör att yrket fortfarande till stor del inte är attraktivt, särskilt för potentiella unga lärare och för dem som är bosatta i de mer utvecklade regionerna i landet. Nyligen antagen lagstiftning mot diskriminering, som rör den marginaliserade romska folkgruppen, har ännu inte genomförts fullt ut och lett till förbättringar och ökat deras deltagande i inkluderande normal utbildning, särskilt i fråga om utbildning och omsorg under den tidiga barndomen samt förskolan.
- (13) Slovakien offentliga förvaltning håller på att moderniseras, men korruptionen är fortfarande en utmaning. Den upplevda korruptionen är fortfarande hög och utgör ett allvarligt hinder för näringslivet. Mekanismerna för kontroll och genomdrivande av reglerna mot korruption är dock fortfarande otillräckliga, och politiska initiativ i fråga om avslöjare och brevlådeföretag är kanske inte tillräckliga för att lösa problemet. Dessutom kan praxis i offentlig upphandling förbättras i många avseenden. Utbildning håller på att tas fram för att personalen ska kunna sköta upphandlingen effektivare. Emellertid utgör intressekonflikter, skräddarsydda specifikationer och ett alltför stort fokus på det lägsta priset som tilldelningskriterium fortfarande problem och leder till begränsad kvalitetsbaserad konkurrens. Det uppges ständigt att svagheter i den offentliga upphandlingen leder till att offentliga medel används ineffektivt.

- (14) Ofta ändrad lagstiftning gör det svårt och dyrt för företagen att följa lagstiftningen, och lagar, regleringar och insolvensförfaranden ses ofta som otillräckligt företagsvänliga. En ministerieövergripande arbetsgrupp för att företagande, under ledning av statssekreteraren i näringsministeriet, inrättades nyligen och förväntas senast i juni 2017 lägga fram förslag på åtgärder för ett bättre företagsklimat. Höga regelhinder kvarstår inom den slovakiska sektorn för företagstjänster. Särskilda riktlinjer för de enskilda yrkena för att hantera denna fråga utfärdades i januari 2017 i ett meddelande från kommissionen med rekommenderade reformer av regleringen av kvalificerade tjänster, som en del i paketet för att motverka hinder på tjänstemarknaderna.
- (15) Att förbättra rättsväsendets effektivitet och oberoende fortsätter att vara en utmaning för Slovakien, även om ansträngningar görs för att åtgärda bristerna. Farhågor för rättsväsendets effektivitet och oberoende kvarstår dock. Dessutom är den offentliga förvaltningen fortfarande ineffektiv och splittrad och har inte tillräcklig kapacitet. Den nya strategin för personalförvaltning från oktober 2015 och den nyligen antagna lagen om offentlig förvaltning är positiva steg framåt. Ett nytt, politiskt oberoende ämbetsmannaråd kommer att övervaka tillämpningen av principerna i lagen om offentlig förvaltning och de etiska reglerna för offentliganställda. De komplexa och svåröverskådliga reglerna försvårar förbindelserna mellan parterna på energimarknaden. Den senaste tidens ändringar av fastställandet av distributionstariffer tyder på fortsatt politiskt och kommersiellt inflytande. Energiprismyndighetens oberoende förväntas minska till följd av ny lagstiftning som ger regeringen ensamrätt att utse myndighetens ordförande och ger närings- och miljöministerierna rätt att gripa in i prissättningen.

- (16) Kommissionen har inom ramen för 2017 års europeiska planeringstermin gjort en omfattande analys av Slovakiens ekonomiska politik och offentliggjort den i 2017 års landsrapport. Kommissionen har också bedömt 2017 års stabilitetsprogram, 2017 års nationella reformprogram samt uppföljningen av de rekommendationer som Slovakien har fått tidigare år. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Slovakien, utan även huruvida unionens regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka unionens övergripande ekonomiska styrning genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på unionsnivå.
- (17) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat 2017 års stabilitetsprogram och dess yttrande⁶ återspeglas särskilt i rekommendation 1.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Slovakien att under 2017 och 2018 vidta följande åtgärder:

1. Göra väsentliga finanspolitiska insatser under 2018 som är förenliga med kraven i den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten, med beaktande av behovet av att förstärka den pågående återhämtningen och säkerställa hållbarheten i Slovakiens offentliga finanser. Förbättra hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet, bland annat genom att genomföra projektet om valuta för pengarna.
2. Förbättra aktiveringsåtgärderna för missgynnade grupper, bland annat genom att genomföra handlingsplanen för långtidsarbetslösa och genom att tillhandahålla individanpassade tjänster och riktad utbildning. Öka möjligheterna till sysselsättning för kvinnor, särskilt genom att bygga ut barnomsorg av god kvalitet till överkomliga priser. Höja utbildningens kvalitet och öka romernas deltagande i inkluderande normal utbildning.

⁶ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

3. Förbättra konkurrensen och insynen i offentlig upphandling och intensifiera kampen mot korruption genom effektivare tillämpning av befintlig lagstiftning. Anta och genomföra en heltäckande plan för hur de administrativa och rättsliga hinder som företag ställs inför ska minskas. Förbättra rättsväsendets effektivitet, bland annat genom att minska tidsåtgången för civil- och handelsrättsliga mål.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande
